

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

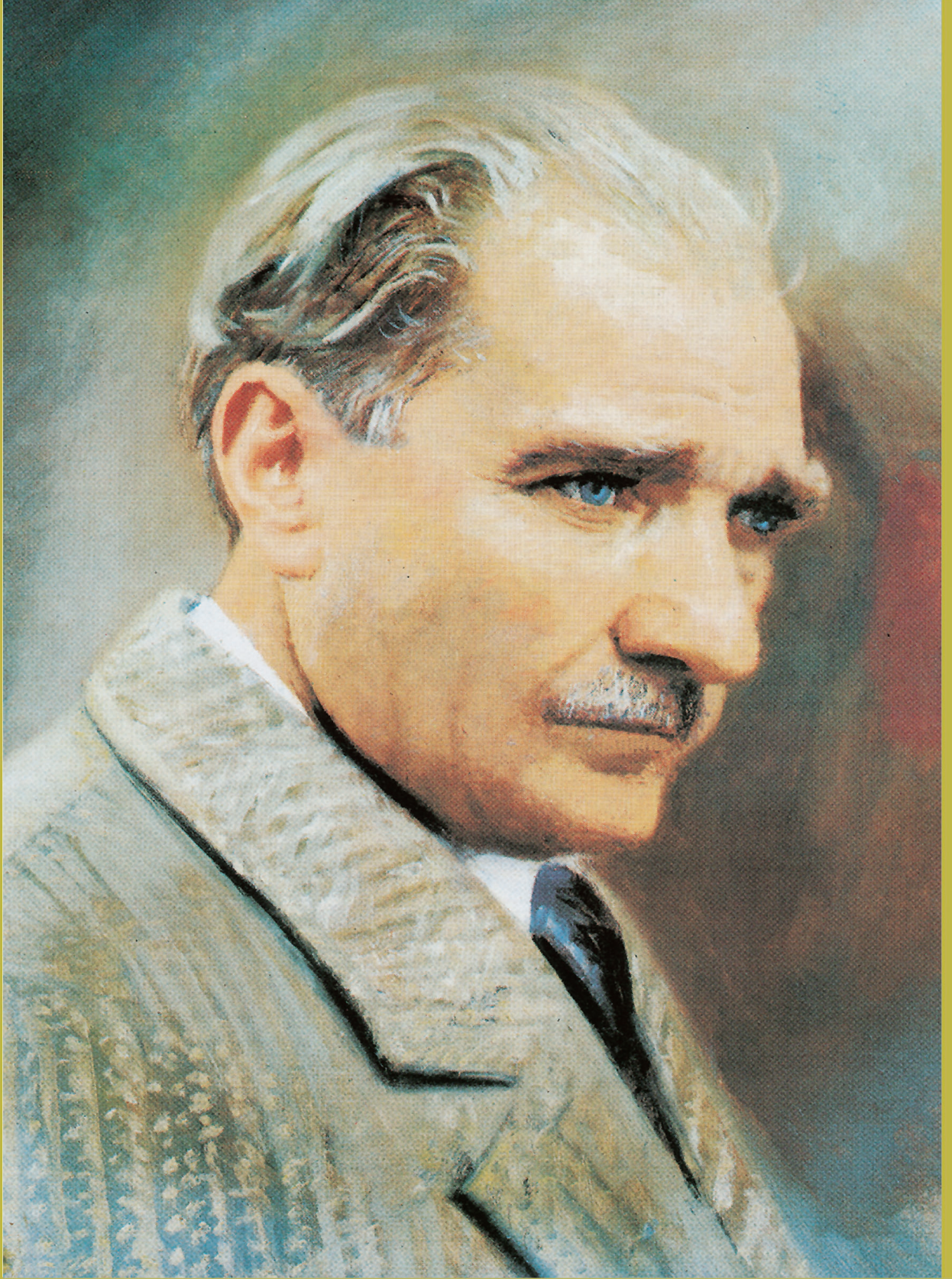
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

MEHMET'İN İSTANBUL GEZİSİ

1. Aşağıdakilerden hangileri Mehmet'in İstanbul'a gitme sebeplerindendir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz

☒ İstanbul'u görmek istemesi

☐ Hızlı trenle seyahat etmek istemesi

☒ Teyzesini ve Ayhan abisini özlemesi

☒ Teyzesi ve Ayhan abisiyle güzel bir tatil geçirmeyi hayal etmesi

☐ Annesiyle seyahat etmek istemesi

1-Kabul edilebilir cevap: Üç doğru seçeneğin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru seçeneklerin dışında işaretlemenin yapıldığı veya doğru olan seçeneklerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

2. Mehmet, sabah saat 04.45'te kalkınca annesine, "Farkında mısın, hava daha karanlık!" diyor. Annesinin, bunu tatil boyunca herkese "tebessümle" anlatmasının sebebi ne olabilir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: "Annesinin, Mehmet'in sabah çok erken bir saatte uyandığı için gösterdiği o tepkiyi/cümleyi sevimli bulması/ hoşuna gitmiş olması olabilir." ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Mehmet'in uykuluyken söylediği cümle annesinin hoşuna gitmiştir.
- Mehmet'in karanlık bir vakitte (sabahın çok erken saatinde)

uyanmak istemediği için bu cümleyi kurması annesine sevimli gelmiştir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış veya ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

3. Mehmet, İstanbul'daki kültür gezisinde aşağıdaki tarihî eserlerin hangi özellikleri hakkında bilgi edinmiştir?

Sizin için bir tanesi verilmiştir.

Kız Kulesi → Kız Kulesi'ne ulaşımın nasıl sağlandığı, hakkında anlatılan efsaneyi öğrenmiştir.

Topkapı Sarayı → Sarayın iç bölümleri, bazı bölümlerinde nelerin sergilendiği ve tarihi hakkında bilgi edinmiştir.

Galata Kulesi → Tarihi ve inşa ettirilme nedeni hakkında bilgi edinmiştir.

2-Kabul edilebilir cevap: İstenen iki bilginin doğru yazıldığı cevaplar kabul edilir.

1-Kısmi kabul edilebilir cevap: İstenen iki doğru bilgiden birinin yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

4. Mehmet'in gezemediği tarihî yapılar aşağıdakilerden hangileridir?

☒ Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi

☒ Yerebatan Sarnıcı

☐ Dünyanın en eski ikinci yer altı toplu taşıma tüneli

☒ Sultanahmet Camisi

1-Kabul edilebilir cevap: Doğru üç seçeneğin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru seçeneklerin dışında işaretlemenin yapıldığı veya doğru olan seçeneklerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

5. Efsane; eski çağlardan beri söylenegelen, olağanüstü varlıkları, olayları konu edinen hayalî hikâye, söylencedir.

Aşağıdakilerden hangisi, metinde Kız Kulesi'yle ilgili aktarılan efsaneden çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

A) Kral, yılanların kaleye yüzerek ulaşabileceğini düşünememiştir.

B) Kral, kızının sonunu önceden anlayabilmiştir.

C) Genç subay, istemeden de olsa prensesin sonunu hazırlamıştır.

D) Kral, kızını yaşayacağı sondan kurtaramamıştır.

6. Mehmet'le olan ilişkisinden hareketle Ayhan abi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Çocukça davranışlar sergileyen biridir.

B) Çocuklarla iletişim kuramayan bir insandır.

C) Çocukları seven, önemseyen ve onlara değer veren biridir.

D) Misafirlerini kendi kurallarına göre yönlendiren bir ev sahibidir.

7. Mehmet seçeceği meslekte teyzesi gibi olmak istediğini belirtiyor.

Mehmet'in bu düşüncesinde etkili olan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teyzesinin iş yerindeki yoğunluğu

B) Teyzesinin yüksek bina inşaatı yapması

C) Teyzesinin işinde yöneticiliği tercih etmesi

D) Teyzesinin mesleğinde başarılı ve özenli olması

8. “O gece annem yine erken yatsın diye dua ediyordum, öyle de oldu. Ben teyzemle biraz daha vakit geçirebilecektim, bu güzel bir haberd. Teyzemle ben birkaç saat daha oturduktan sonra Ayhan abim nöbetten döndü. O gün hepimiz çok yorulmuştuk, vakit de geç olmuştu, uyumak için odalarımıza çekildik.”

Mehmet’in metindeki altı çizili ifadeyi kullanma nedenlerini yazınız.

1. Neden: Mehmet’in teyzesiyle vakit geçirmek istemesi
2. Neden: Mehmet’in tatilde biraz daha geç yatabilmeyi istemesi

2-Kabul edilebilir cevap: İstenen nedenlerden ikisinin de doğru yazıldığı cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

1. Neden: Teyzesiyle vakit geçirmek Mehmet’i mutlu ediyor.
2. Neden: Mehmet tatilde olduğu için biraz geç yatmak istiyor.

1-Kısmi kabul edilebilir cevap: İstenen nedenlerden birinin doğru yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

9. Topkapı Sarayı'yla ilgili metinden edindiğiniz bilgileri tabloda işaretleyiniz.

TOPKAPI SARAYI	
Pek çok tarihî yapının bir arada bulunduğu Sultanahmet Meydanı'ndadır.	x
Yerli yabancı pek çok turistin ziyaret ettiği tarihî bir mekândır.	x
Sergilenen eşyalar, Osmanlı Dönemi'nin sadece günlük yaşamını yansıtmaktadır.	
Hz. Muhammed'in yüzyıllar öncesine ait mukaddes hatıralarını barındırmaktadır.	x
Küçük bir saraydır ve tek bölümden oluşmaktadır.	
Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılıp Atatürk'ün emriyle müzeye çevrilmiştir.	x

1-Kabul edilebilir cevap: Doğru dört seçeneğin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru seçeneklerin dışında işaretlemenin yapıldığı veya doğru olan seçeneklerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

10. Mehmet ve yanındakiler Sultanahmet Meydanı'ndan Galata Kulesi'ne nasıl gidiyorlar? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: "Beyoğlu'ndan biraz yürüyüp sonrasında yokuşu çıkmak için funikülere biniyorlar." ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

-Beyoğlu'ndan biraz yürüyüp funikülere biniyorlar.

-Beyoğlu'ndan yürüyerek Sultan Abdülaziz'in yaptırdığı yer altı toplu taşıma hattındaki funikülere binerek gidiyorlar.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

11. Mehmet İstanbul'daki fönikölere binince "...Beyoğlu ile Galata Kulesi arasındaki yokuşu bu fönikölere çıkmak zaman makinesine binmiş hissini veriyor insana." demıştır. Bu ifadeyi hangi bilgiye dayanarak söylemiş olabilir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: "Fönikölere Osmanlı Sultanı Abdülaziz zamanında yapıldığı bilgisine dayanarak söylemiş olabilir." ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

-Dünyanın en eski ikinci toplu taşıma tüneli olduğu bilgisine dayanarak söylemiş olabilir.

-Fönikölere çok eski dönemde yapılmış olması bilgisine dayanarak söylemiş olabilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

12. Metne göre Galata Kulesi'nin inşa edilme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şehir savunmasında kullanmak

B) Fener kulesi olarak kullanmak

C) İstanbul'u seyretmek

D) Turizme kazandırmak

13. Mehmet İstanbul'a hangi gün gitmiştir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: " Pazartesi günü gitmiştir." ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Pazartesi günü

- Pazartesi

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz gün ve tarihler kabul edilmez.

14. Metne göre, Mehmet'in aşağıda verilen özelliklerinden ikisini işaretleyip bunları metinden birer gerekçe ile destekleyiniz.

2-Kabul edilebilir cevap: İstenen özelliklerden ikisinin işaretlenerek gerekçelerinin metne dayandırılarak doğru yazıldığı cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

☐ Meraklı çünkü turistik yerleri gezmek istiyor ve o mekânlarla ilgili tarihî ve efsanevi bilgileri öğreniyor.

☐ Yaşına uygun davranışlar gösteriyor çünkü çizgi film izliyor, onların kahramanlarıyla ilgileniyor, yaşına uygun filmleri seviyor.

☐ Tarihe ve kültüre ilgisi var çünkü gezdiği turistik yapıların hepsinin tarihi hakkında ve Kız Kulesi'yle ilgili anlatılan halk efsanesi hakkında bilgi ediniyor.

☐ Müziği seviyor çünkü söylenen eski şarkıları ilgiyle dinliyor.

☐ Gezmeyi seviyor çünkü İstanbul'u ve tarihî-kültürel yapılarını gezip görmek istiyor.

1-Kısmi kabul edilebilir cevap: Verilen özelliklerden birinin işaretlenip gerekçesinin metne dayandırılarak yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Kahramanın özellikleri hazır olarak verildiğinden sadece işaretlenip gerekçeleriyle desteklenmediği ya da boş bırakılan cevaplar kabul edilmez.

15. Metindeki olaylardan bazılarının gerçekleşme günleri karşlarına yazılmıştır. Belirtilmeyen günleri de siz yazınız.

- Mehmet'in macera ve komedi filmi seyretmesi → pazartesi
- Mehmet'in annesinin Şile'ye gitmesi → salı
- Mehmet'in, teyzesiyle iş yerine gitmesi → **çarşamba**
- Vapurda şarkıcıların eski şarkıları söylemesi → cumartesi
- İstanbul'dan Ankara'ya dönülmesi → **pazar**
- Mehmet'in, annesiyle Üsküdar'a gitmesi → **perşembe**
- Kız Kulesi'ne düzenlenen gezi → **salı**
- Mehmet'in Ayhan abisinin onlara akşam yemeği hazırlaması → **perşembe**

1-Kabul edilebilir cevap: Beş doğru günün yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru olan günlerin dışında yazılan gün adları veya boş bırakılan cevaplar kabul edilmez.

meb.gov.tr

Ölçme, Değerlendirme
ve Sınav Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI